

NESODDEN KROPP OG HELSE FORSKNING KREFT TARMKREFT

Nesodding leder millionprosjekt: – Jeg er privilegert

KLAR: Kushtrim Kryeziu ser fram til å lede forskningsprosjektet. Foto: Tommy Kristiansen

Av [Tommy Kristiansen](#)

Publisert:

14.01.25 05:00

Del

27 toppforskere fikk åtte millioner kroner hver. Én av dem bor på Nesodden.

For abonnenter

Kort oppsummert

- Kreftforsker Kushtrim Kryeziu fra Nesodden har mottatt åtte millioner kroner fra Kreftforeningen for forskning på tarmkreft. Han leder et prosjekt ved Radiumhospitalet som fokuserer på å dyrke pasienters kreftceller i tredimensjonale strukturer for å teste legemidlers effektivitet.
- Prosjektet, som er en del av et større forskningsprogram ved Oslo universitetssykehus, vil bidra til å finne nye behandlingsmetoder for tarmkreft. Kryeziu og hans team vil teste legemidler som allerede brukes på andre kreftformer, men som ikke er studert i dybden for tarmkreft.
- De åtte millionene vil bli brukt til å finansiere en ny forsker, laboratoriereagenser og andre nødvendige ressurser. Kryeziu understreker at han og hans team er avhengig av komplementær kompetanse for å gjennomføre prosjektet, og at de er et lag med forskjellige erfaringer som samarbeider godt på tvers.
- Kryeziu føler seg privilegert å jobbe med kreftforskning og finner det meningsfylt. Han trives godt på Nesodden og er glad for at han kan kombinere familielivet med sin lidenskap for forskning.

Forsker Kushtrim Kryeziu (40) som bor på Fagerstrand på Nesodden er blant forskerne som kom gjennom det trange nåløyet og fikk tildelt åtte millioner kroner fra Kreftforeningen. Han får midlene for sin forskning på tarmkreft med spredning.

Kushtrim Kryeziu er til daglig forsker ved Radiumhospitalet. Nå er han klar for et nytt prosjekt, som inngår i et større forskningsprogram ved Oslo universitetssykehus HF ledet av professor Ragnhild A. Lothe.

- Vi superglade for å få denne muligheten, det er det ingen tvil som, innleder Kushtrim Kryeziu.

PRIVILEGERT: Kryeziu føler seg privilegert for ansvaret han nå får. Foto: Tommy Kristiansen

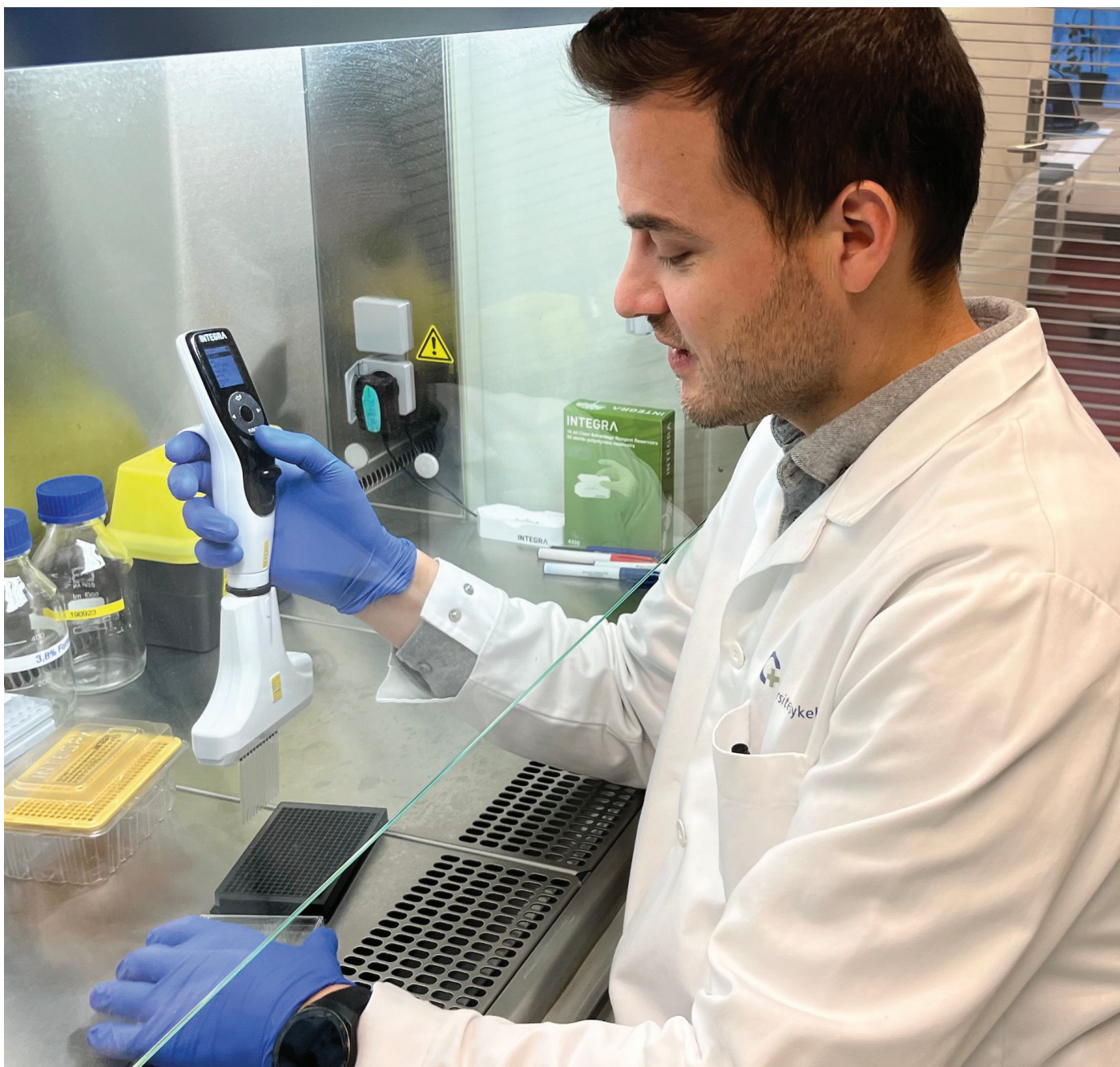
Skal holde kreften i «live»

Kirurgene opererer ut kreftsvulster fra pasientens lever. Disse fraktes til laboratoriet og Kryeziu og teamet dyrker pasients kreftceller i tredimensjonale strukturer og holder kreftcellene i «live» under optimale laboratorium betingelser.

Dermed kan man teste mange legemidler «utenfor» pasienten, men på vedkommendes kreftceller, og på den måten finne den behandlingen som passer best.

– Vi har en såkalt «levende biobank» hvor kreftceller fra mange hundre personers skal holdes i live over tid. Dette har pasientene godkjent og det er strenge etiske regler for oppbevaring og bruk av slikt materiale som vi har godkjenning for, forteller Kryeziu.

– Kanskje noen medikamenter vil virke bedre enn andre. Det kommer alltid nye medisiner, og med dette prosjektet kan man studere hvordan de fungerer. Vi har allerede en studie i gang hvor noen pasienter kan behandles med utvalgte legemidler basert på vårt oppsett, sier Kryeziu.

KONSENTRERT: Kushtrim Kryeziu trives godt med livet som forsker. Foto: Privat

– Men i dette prosjektet vil vi teste svært mange flere legemidler som i dag brukes på andre kreftformer, men som vi ikke vet hvor godt virker på tarmkreft. Vi kan analysere de levende kreftcellene på mange måter. Vi kan se hvordan de oppfører seg og hvordan de utvikler seg eller dør, hva slags legemidler de er sensitive for og når og hvordan resistens mot de ulike legemidlene oppstår.

– *Kan dere gi kreft til noen andre med de cellene du holder i live?*

– Nei, det er ikke mulig, understreker forskeren.

Tilfeldig

Hvem som kan få tarmkreft kan i stor grad være helt tilfeldig.

– Tarmkreft er en av de vanligste og største kreftformer. Det er den tredje vanligste kreften i verden. Det er kun er lungekreft som forårsaker flere dødsfall per år enn tarmkreft, sier Kryeziu.

– **Det er mange forskjellige faktorer for å få denne kreften. For det meste går det på tilfeldighet og uflaks, men gener er også involvert. Det er og viktig å tenke på hva du spiser i tillegg til alder.**

– *Kan man unngå å få tarmkreft?*

– **Ikke egentlig. Likevel kan man begrense mulighetene, ved å ikke drikke alkohol, tenke på hva man spiser, holde seg unna røyk, unngå mye rødt kjøtt og prosessert mat. Selv om du fjerner alt er det jo ingen garanti for at du unngår det, forteller forskeren på Nesodden.**

– Vi ønsker å finne nye måter å behandle pasienten på. Forhåpentligvis kan vi redde flere liv gjennom dette prosjektet, men vi vet ikke. Det er komplisert og vi har ingen fasit. Det er sånn forskning fungerer. Vi har flere spennende hypoteser vi forfølger og de pasientmodellene vi etablerer er noe av de viktigste verktøyene vi har for å få ny kunnskap, forteller han.

TILFELDIG: Kushtrim Kryeziu påpeker at det tilfeldig hvem som får det, men at det er mulig å gjøre begrensninger. Foto: Tommy Kristiansen

Åtte millioner

– *Du og ditt team mottar åtte millioner. Er det mye i denne typen forskning?*

– Ja, det er ganske mye. Det vil bidra til at vi kan gå videre med forskningen vår de neste fire årene. Samtidig er vi et større lag som samarbeider; for eksempel min nærmeste samarbeidspartner, doktor Anita Sveen, som er ansvarlig for «storskala»-analysene, det vil si analyser av legemiddel resultater og molekylære data på tvers av alle pasienter, har selv fått mye finansiell støtte blant annet av Kreftforeningen. Vi er helt avhengig av komplementær kompetanse for å gjennomføre våre prosjekter

De var optimistiske når de søkte.

– Når vi søkte var det en prosess, og man håper på at det går riktig vei, men vi var realistiske og visste at sjansene var minimale.

Det var rundt 140 søknader. Det var 27 forskningsprosjekt som mottok stønad.

– Vi brukte rundt to måneder på søknaden. De siste ukene var veldig intense, og skriveprosessen var også et samarbeid. Vi skrev rundt ti sider, og det er veldig viktig hvor man skriver metoder, strategier, hvordan prosjektet er til hjelp og alt som vi vet til nå, informerer prosjektlederen om.

Hva brukes så mye penger på?

– *Hva er det dere trenger åtte millioner for?*

– En del går til lønn av en ny forsker som skal bli en del av prosjektet, og en god del går til utgifter til laboratoriereagenser.

– Dette er ikke en enmanns jobb. Jeg skal lede dette prosjektet sammen med Anita Sveen som også vil bidra med andre ressurser til framgangen av prosjektet. I tillegg er det fast stab og andre midler på vår avdeling som vil bidra til framgangen. Vi er et lag med forskjellige erfaringer så vi samarbeider godt på tvers.

– **Og når du skal ta ut kreftcellene kan du ikke bare legge dem på et bord. Disse må holdes i live og skal tas «vare» på for videre forskning. De skal «mates», holdes «varme» og jobbes med. Noen vil jo dø, mens andre vil overleve til videre forskning. Dette kommer til å gå i forskjellige retninger. Noe vil ikke gå i den retningen man tror. Et interessant funn vi allerede har oppdaget er at pasienter med svulster som vokser dårlig i laboratoriet overlever lengst. Det forteller noe om hvor ulik biologien i kreftsvulstene er.**

En del av livet

I 2023 flyttet Kushtrim Kryeziu til Fagerstrand.

– Jeg trives veldig godt her på Nesodden, det er nærme jobb og det fint for barna å være her. Vi er fornøyd med valget. Det er et perfekt sted å vokse opp for barna her, forteller 40-åringen som føler seg privilegert.

– Hver dag er interessant og jeg føler meg privilegert som arbeider innen kreftforskning. Det går mye til arbeid, men det er meningsfylt. Jeg får konstant ideer, så om jeg er på stranda med familien, så må jeg skrive det ned. Jeg elsker dette, og trives veldig godt med livet mitt.

Og dette blir ikke hans eneste prosjekt han er leder for.

– I tillegg til dette prosjektet jeg fikk penger til i Kreftforeningen er jeg også prosjektleder for andre parallelle prosjekter, som er i gang. Det er veldig spennende, utfordrerne men også givende og motiverende å arbeide ved Institutt for kreftforskning- Radiumhospitalet.

TRIVES PÅ NESODDEN: Forskeren trives godt på Nesodden.

Foto: Tommy Kristiansen